

Faktablad

Enheten för stöd till kommunal räddningstjänst

Publ.nr MSB1427 – augusti 2019

Brandskydd vid skördearbete i jordbruket

Skördearbete på mark med hög brandrisk under torra förhållanden innebär ökad risk för vegetationsbrand. Allt arbete med skördetröskor och andra skördemaskiner behöver därför ske med största försiktighet. Här följer råd om hur du arbetar säkert.

Viktiga punkter att tänka på innan du börjar arbetet:

- Gör en brandskyddskontroll av din traktor eller lantbruksmaskin. [Se checklistan för motordrivna fordon, flik 8, i LBK-pärmen.](#)
- Kontrollera att din maskin är utrustad med rätt handbrandsläckare enligt de rekommendationer som ges av [Lantbrukets brandskyddskommitté](#). Det kan även vara bra att ha en extra brandsläckare.
- Utrusta skördetröskan med en lövblås så att du kan blåsa rent i utrymmen där det samlats mycket brännbart material som kan antändas av heta ytor.
- Identifiera förhållanden i marken som kan innebära ökad risk för uppkomst av brand. Stenar som kommer i kontakt med redskap kan skapa gnistor. Justera skördesättet om det finns sten, lägre hastighet, högre stubbhöjd etc.
- Identifiera förhållanden avseende växtlighet och topografi på egen och omkringliggande mark som kan ge hastiga brandförlopp och förvärra en eventuell brand. En brand sprider sig till exempel hastigare i branta motlut än i plan terräng.
- Säkerställ att tillfartsvägar är framkomliga inför eventuell släckinsats.

Brandskydd vid skördearbete

En brand som uppstår i torrt gräs eller skördemogen spannmål sprider sig snabbt och det behövs mycket vatten för att släcka. Då det är mycket torrt i marken finns risk att brand kan uppstå även vid skörd av vall. För att minska risken för brand i vegetationen behöver du förbereda skördearbetet.

Innehållet har tagits fram sommaren 2019 tillsammans med Jordbruksverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Lantbrukets brandskyddskommitté, Länsstyrelsen i Kalmar län.

- Säkerställ möjlighet till kommunikation, som mobiltelefon med laddat batteri, för att snabbt kunna be om hjälp eller larma 112 om behov uppstår.
- Ha vatten och släckutrustning tillgängligt. Fyll gödseltunnor eller andra stora behållare med vatten. Säkerställ släckredskapens funktion och om möjligt samverka till exempel med dina grannar.

Viktig att du tänker på i samband med arbetet:

- När du parkerar fordon och arbetsmaskiner kontrollera att heta och varma delar inte kommer i närkontakt med torrt och lättantändligt material. Speciellt person- eller gårdsbilar med varma avgassystem och katalysatorer är en stor brandrisk om de körs ut i fält.
- Iaktta stor vaksamhet under arbetets gång för att undvika eventuella risker och för att tidigt upptäcka en uppkommen brand.
- Vid larm till SOS är det viktigt att kunna uppge:
 - Position helst med koordinat
 - Omfattning och spridningsriktning
 - Vad det är som hotas?
 - Lämplig tillfartsväg

Övrig information som kan vara bra att ha finns i brandskyddspärmen.

www.brandskyddsforeningen.se/lbk/lbk-parmen/

Var väl förberedd när du arbetar på annan ägares mark

Det krävs särskild vaksamhet kring att identifiera förhållanden kring mark, växtlighet, topografi och tillfartsvägar om arbete ska utföras på någon annans mark där förhållandena inte är lika kända. I det fallet är det också viktigt att du väl känner till plats och position helst koordinat för att vid behov kunna hänvisa räddningstjänsten till rätt plats.